Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

P9_TA(2021)0013

Ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamine – 2020. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 20. jaanuari 2021. aasta resolutsioon ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitleva 2020. aasta aruande kohta (2020/2207(INI))

(2021/C 456/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Lissaboni lepingut,

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 20. detsembri 2013. aasta, 26. juuni 2015. aasta, 15. detsembri 2016. aasta, 22. juuni 2017. aasta, 28. juuni 2018. aasta, 14. detsembri 2018. aasta, 20. juuni 2019. aasta, 12. detsembri 2019. aasta ja 21. juuli 2020. aasta järeldusi,

— võttes arvesse nõukogu 25. novembri 2013. aasta, 18. novembri 2014. aasta, 18. mai 2015. aasta, 27. juuni 2016. aasta, 14. novembri 2016. aasta, 18. mai 2017. aasta, 17. juuli 2017. aasta, 25. juuni 2018. aasta, 17. juuni 2019. aasta ja 17. juuni 2020. aasta järeldusi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kohta,

— võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldusi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevust käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta,

— võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2018. aasta järeldusi naiste, rahu ja julgeoleku kohta,

— võttes arvesse nõukogu 19. juuni 2017. aasta järeldusi pahatahtlikule kübertegevusele ELi ühise diplomaatilise reageerimise raamistiku kohta,

— võttes arvesse nõukogu 7. juuni 2018. aasta järeldusi noorte, rahu ja julgeoleku kohta ning 5. juuni 2020. aasta järeldusi noorte kohta välistegevuses,

— võttes arvesse nõukogu 17. mai 2019. aasta otsust (ÜVJP) 2019/797 piiravate meetmete kohta, millega takistada liitu või selle liikmesriike ähvardavaid küberründeid ([1]),

— võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2019. aasta järeldusi vastupanuvõime suurendamise ja lisajõupingutuste kohta hübriidohtude vastu võitlemisel,

— võttes arvesse dokumenti „Ühtne visioon, ühine tegevus. Tugevam Euroopa. Euroopa Liidu üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia“, mida komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitles 28. juunil 2016. aastal,

— võttes arvesse 28. märtsi 2018. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule sõjaväelise liikuvuse tegevuskava kohta (JOIN(2018)0005),

— võttes arvesse Euroopa Ülemkogu eesistuja, komisjoni presidendi ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni (NATO) peasekretäri 8. juuli 2016. aasta ja 12. juuli 2018. aasta ühisdeklaratsioone,

— võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,

— võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi 1975. aasta Helsingi lõppakti,

— võttes arvesse 42 ühist ettepanekut, mille ELi ja NATO nõukogud kiitsid heaks 6. detsembril 2016. aastal, ning 14. juuni 2017. aasta ja 5. detsembri 2017. aasta eduaruandeid nende rakendamise kohta ja mõlema nõukogu poolt 5. detsembril 2017. aastal heaks kiidetud 32 uut ettepanekut,

([1]) ELT L 129 I, 17.5.2019, lk 13.

— võttes arvesse 16. juuni 2020. aasta viiendat eduaruannet ELi nõukogu ja NATO nõukogu poolt 6. detsembril 2016. aastal ja 5. detsembril 2017. aastal heaks kiidetud ühiste ettepanekute rakendamise kohta,

— võttes arvesse tohutut mõju, mida Ühendkuningriigi lahkumine EList avaldab potentsiaalsele ELi kaitsevõimele, kuna Ühendkuningriik on üks tõhusamaid Euroopa sõjalisi jõude,

— võttes arvesse Venemaa ebaseaduslikku sissetungi Krimmi ja Krimmi annekteerimist Venemaa poolt,

— võttes arvesse asjaolu, et Venemaa on rikkunud liikmesriikide õhuruumi ja merepiire,

— võttes arvesse Hiina suurenenud majanduslikku ja sõjalist kohalolekut Vahemere piirkonnas ja Aafrika riikides,

— võttes arvesse sise- ja välisterrorismi ohtu, mis tuleneb eelkõige sellistest rühmitustest nagu ISIS,

— võttes arvesse uut tehnoloogiat (näiteks tehisintellekt, kosmosesuutlikkus ja kvantarvutus), mis annab inimkonnale uusi võimalusi, kuid tekitab ka uusi kaitse- ja välispoliitikaprobleeme, mille lahendamiseks on vaja selget strateegiat ja liitlaste konsensust,

— võttes arvesse teist eduaruannet ELi ja ÜRO rahuoperatsioonide ja kriisiohjamise prioriteetide kohta 2019.–2021. aastal,

— võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsioone 3212(1974), 32/15(1977), 33/15(1978), 34/30(1979) ja 37/253 (1983),

— võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 353(1974), 361(1975), 367(1975), 458(1979), 541(1983), 550 (1984), 649(1990), 716(1991), 750(1992), 774(1992), 789(1992), 889 (1993), 939(1994), 1032(1995), 1062(1996), 1250(1999), 2009(2011), 2095(2013) ja 2174(2014),

— võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärke ja pöörates erilist tähelepanu kestliku arengu 16. eesmärgile, mille eesmärk on toetada rahumeelseid ja kaasavaid ühiskondi, et saavutada kestlik areng,

— võttes arvesse ÜRO 2018. aasta juuni väljaannet „Securing Our Common Future: An Agenda for Disarmament“ (Meie ühise tuleviku tagamine: desarmeerimise tegevuskava),

— võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja ülevaadet nr 09/2019 Euroopa kaitse kohta,

— võttes arvesse oma 14. detsembri 2016. aasta ([2]), 13. detsembri 2017. aasta ([3]), 12. detsembri 2018. aasta ([4]) ja 15. jaanuari 2020. aasta ([5]) resolutsioone ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamise kohta,

— võttes arvesse oma 13. juuni 2018. aasta resolutsiooni ELi ja NATO suhete kohta ([6]),

— võttes arvesse oma soovitust nõukogule ning komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale seoses tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu (NPT) 2020. aasta läbivaatamisprotsessi ettevalmistusega ning tuumarelvastuse kontrolli ja tuumadesarmeerimise võimalustega,

— võttes arvesse oma 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni relvaekspordi kohta: ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP rakendamine ([7]),

([2]) ELT C 224, 27.6.2018, lk 50.
([3]) ELT C 369, 11.10.2018, lk 36.
([4]) ELT C 388, 13.11.2020, lk 91.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0008.
([6]) ELT C 28, 27.1.2020, lk 49.
([7]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0224.

Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

— võttes arvesse oma 14. veebruari 2019. aasta resolutsiooni keskmaa-tuumajõudude piiramise lepingu tuleviku ja mõju kohta Euroopa Liidule ([8]),

— võttes arvesse oma 18. aprilli 2019. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ([9]),

— võttes arvesse oma soovitust nõukogule võtta vastu otsus, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu ([10]),

— võttes arvesse oma 12. septembri 2018. aasta resolutsiooni autonoomsete relvasüsteemide kohta ([11]),

— võttes arvesse oma 23. juuli 2020. aasta resolutsiooni Euroopa Ülemkogu 17.–21. juuli 2020. aasta erakorralise kohtumise järelduste kohta ([12]),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54,

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A9-0265/2020),

1. tuletab meelde, et EL soovib tagada rahu ja julgeolekut kogu maailmas, ning nõuab, et liidu tegevuse ja poliitikaga püütaks säilitada rahvusvahelist rahu, julgeolekut, tõhusat mitmepoolsust, koostööd, üleilmset stabiilsust ning toetataks aktiivselt reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda, rahvusvahelist õigust, inimõigusi ja demokraatiat kooskõlas ÜRO põhikirja põhimõtete ja väärtustega ning Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 21 sätestatud eesmärkidega;

2. rõhutab, et arvestades üleilmset, piirkondlikku ja riiklikku julgeolekut ning stabiilsust ähvardavaid praegusi suurenevaid mitmetahulisi ohte, millega EL peab hakkama saama väga vastanditerohkes ja ettearvamatus keskkonnas, mida iseloomustavad enesekindlamad ja konkureerivamad ülemaailmsed ja piirkondlikud võimukeskused ning muutuvad jõuvahekorrad, saavad Euroopa osalejad üksnes tugeva ja ühendatud Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide koosmõju kaudu, tihedas koostöös sarnaselt meelestatud demokraatlike riikidega, välja töötada jõulisema ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP), et mängida uues geopoliitilises keskkonnas rahvusvahelisel areenil tugevamat ja asjakohasemat rolli ning edendada rahu, inimeste julgeolekut, kestlikku arengut, heaolu, vabadust, põhiõiguste ja -väärtuste austamist ning demokraatiat;

3. märgib, et liidu strateegilise keskkonna kestev halvenemine mõjutab otseselt või kaudselt selle liikmesriikide ja kodanike julgeolekut; rõhutab, et selles ebastabiilses ja ettearvamatus keskkonnas on liidul ja liikmesriikidel täita üheskoos suurem roll, et kaitsta oma liikmesriikide, kodanike ja väärtuste julgeolekut mitmepoolsete ohtude, riskide ja probleemide eest;

4. märgib Euroopa Liidu eesmärki arendada välja Euroopa strateegiline sõltumatus, mille puhul on tegemist kavatsusega, mis põhineb liidu võimekusel iseseisvalt kriisiolukorda hinnata ja langetada iseseisvaid otsuseid ning suutlikkusel tegutseda teistest sõltumatult, kui asjaolud seda nõuavad, et kaitsta oma huvisid ja väärtusi, austades täielikult liite ja oma strateegilisi partnereid, järgides samas NATO vastastikuse täiendavuse põhimõtet;

5. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja nõukogu üles pakkuma välja strateegilise sõltumatuse ühise ametliku määratluse ning defineerima väga selgelt selle rakendamise eesmärke, vahendeid ja ressursse; on seisukohal, et võime tegutseda iseseisvalt on ELi jaoks oluline vahend oma mitmepoolse tegevuse tugevdamiseks, selle muutmiseks väliste ohtude suhtes vähem kaitsetuks ja usaldusväärsema partnerina tegutsemiseks reeglitel põhineva mitmepoolse korra tagamisel;

6. on veendunud, et COVID-19 pandeemia on esile toonud ELi kaitsetuse ja selle sõltuvuse kolmandatest riikidest; rõhutab seetõttu, et sellega seoses on veelgi olulisem tugevdada ELi pingutusi strateegilise sõltumatuse saavutamiseks;

7. märgib, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamisel on tehtud mõningaid edusamme; tunneb heameelt asjaolu üle, et EL on jätkuvalt pühendunud oma ülemaailmse kohaloleku tugevdamisele ja suutlikkuse suurendamisele tegutseda üleilmse julgeoleku edendaja ja tagajana, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide kaudu, eesmärgiga saavutada püsiv rahu, stabiilsus, julgeolek ja heaolu ning aidata aktiivselt kaasa konfliktide ületamisele ja lahendamisele kogu maailmas, eriti ELi naabruses;

([8]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0130.
([9]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0430.
([10]) Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0330.
([11]) ELT C 433, 23.12.2019, lk 86.
([12]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0206.

8. väljendab rahulolu komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse üle, et 2020. aasta lõpuks esitatakse analüüs ühiste ohtude ja probleemide kohta, mis on alus liikmesriikidega peetavatele poliitilistele aruteludele ja strateegiliste suuniste väljatöötamisele; märgib, et strateegiliste suunistega edendatakse ja suunatakse hiljemalt 2022. aastal vastavalt 2016. aastal paika pandule ELi eesmärkide rakendamist ja määratletakse strateegiline lähenemisviis, konkreetsed eesmärgid ja sihid neljas põhivaldkonnas – kriisiohjamine, vastupidavus, võimekus ja partnerlused; rõhutab, et see on vajalik, kuna EL peab välja töötama näitlikud stsenaariumid sõjalise ja tsiviilsekkumise jaoks ning valmistuma hästi ette operatiivsel ja poliitilisel tasandil; loodab, et strateegilised suunised aitavad esimese sammuna ELi sõltumatu tegevussuutlikkuse arendamise suunas luua ühtlustatuma strateegilise kultuuri ja hõlbustavad seega liidu otsuste tegemise protsessi;

9. kaalub parlamendi sisendi ja suunistena oma aruannete ja soovituste esitamist strateegiliste suuniste põhivaldkondade kohta kooskõlas meie demokraatlike institutsiooniliste põhimõtetega;

10. rõhutab kestliku piirkondliku stabiilsuse, turvalisuse ja heaolu tagamise ning destabiliseerivate protsesside ennetamise esmast geopoliitilist tähtsust liidu jaoks selle naabruses, nii idas kui ka lõunas ja Arktikas,; rõhutab operatsioonide EUFOR Althea ja EULEX Kosovo keskset rolli stabiilsuse ja julgeoleku edendamisel, suurendades riikide vastupanuvõimet ja toetades suutlikkuse arendamist ELi jaoks strateegiliselt olulises piirkonnas; väljendab rahulolu EULEX Kosovo ja EUAM Ukraine volituste pikendamise üle ning kinnitab ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kaasamise olulisust Lääne-Balkanil ja idanaabruses; ergutab käimasoleva ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missiooni EUAM Ukraine läbivaatamist, et teha kindlaks, kuidas saab sellega Ukraina julgeolekut veelgi toetada;

11. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa lõunapoolsete naaberriikide, eriti Saheli, Lääne-Aafrika ja Aafrika Sarve piirkonna riikide ebastabiilsusel on lõppkokkuvõttes negatiivne kõrvalmõju eelkõige ELi lõunapoolsetele naaberriikidele endale ja seega tekitab see otseseid probleeme Euroopa välispiiride haldamisel;

12. on mures, et Venemaa Föderatsiooni relvajõud okupeerivad endiselt suurt osa Ukrainast ja Gruusiast, rikkudes rahvusvahelist õigust, et nad viibivad endiselt Moldova Vabariigis ja et Venemaa destabiliseerib selles piirkonnas jätkuvalt rahu ja julgeolekut; väljendab oma muret seoses riiklikult toetatud enneolematult ulatuslike desinformatsioonikampaaniatega idanaabruses; mõistab jätkuvalt hukka Venemaa sõjalise sekkumise ja Krimmi poolsaare ebaseadusliku annekteerimise ning Moldova külmutatud konflikti jätkamise; rõhutab, et sellega seoses peab ELi poliitika olema üksmeelne;

13. kiidab heaks sõjategevuse lõpetamise Mägi-Karabahhis ja selle ümbruses; juhib murelikult tähelepanu kolmandate riikide sõjalisele osalemisele konfliktis ning eelkõige Türgi destabiliseerivale rollile ja sekkumisele; nõuab välisvõitlejate väidetava kohaloleku ning kobarlahingumoona ja fosforpommide kasutamise rahvusvahelist uurimist; kutsub Euroopa Liitu ja rahvusvahelisi organeid üles tagama, et Mägi-Karabahhis sooritatud sõjakuriteod ja keelatud relvade kasutamine Mägi-Karabahhi konfliktis ei jääks karistuseta; rõhutab vajadust võimaldada humanitaarabi läbipääsu, jätkata viivitamata vangide ja inimohvrite vahetamist ning tarvidust säilitada Mägi-Karabahhi kultuuripärandit;

14. väljendab suurt muret hiljutise pingete teravnemise pärast teatavates potentsiaalsetes konfliktikolletes India ja Vaikse ookeani piirkonnas, nagu India ja Hiina vaidlusalune piir, Ida- ja Lõuna-Hiina meri ja Taiwani väina ala, sealhulgas Hiina üha provokatiivsemad Taiwani ähvardavad sõjalised manöövrid; nõuab, et kõik asjaosalised lahendaksid oma erimeelsused rahumeelsete vahenditega, et leevendada pingeid ja hoiduda ühepoolsest tegevusest *status quo* muutmiseks; rõhutab rahumeelse arengu olulisust Taiwani väinas, et säilitada Hiina ja Taiwani ning Aasia ja Vaikse ookeani piirkonna rahu, stabiilsus ja jõukus, mis on jätkuvalt ELi huvide jaoks otsustava tähtsusega; nõuab, et EL ja liikmesriigid vaataksid läbi oma Taiwani lähenemispoliitika ja teeksid koostööd rahvusvaheliste sarnaseid seisukohti jagavate partneritega, et kaitsta demokraatlikku Taiwani välisohtude eest; väljendab muret kolmandate riikide selliste pahatahtlike desinformatsioonikampaaniate pärast, mille eesmärk on takistada pingutusi COVID-19 pandeemiaga võitlemisel India ja Vaikse ookeani piirkonna demokraatlikes riikides, sealhulgas Taiwanis; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid Taiwani sisukat ja pragmaatilist osalemist vaatlejana Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) koosolekutel, mehhanismides ja tegevuses, et võidelda ühiselt üleilmse rahvatervise kriisiga;

15. tunneb tõsist muret sellepärast, et Türgi tegutseb ebaseaduslikult ja ähvardab Vahemere idaosas liikmesriike sõjategevusega, ja mõistab selle karmilt hukka; märgib murelikult, et Türgi juhitud ühepoolsed meetmed rikuvad vaatamata pingete leevendamise püüetele rahvusvahelist õigust ja mõjutavad vahetult mõne liikmesriigi suveräänsust; kordab liidu

valmidust kasutada kõiki oma käsutuses olevaid vahendeid ja valikuid, sealhulgas kooskõlas ELi lepingu artikliga 29 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 215, et kaitsta enda ja oma liikmesriikide huve; tuletab meelde hiljutisi nõukogu järeldusi Vahemere idaosa kohta ning nõuab uue ja põhjaliku ELi-Türgi strateegia väljatöötamist;

16. rõhutab, et juurdepääs puhtale joogiveele võib põhjustada tõsiseid konflikte; toonitab, et Euroopa Liit peab välja töötama poliitilise strateegia, et hõlbustada lahendusi nendes suure destabiliseeriva potentsiaaliga valdkondades, julgustades riike, mis asuvad veega seonduvate konfliktide kõige olulisemates piirkondades, allkirjastama 1992. aasta Helsingi veekonventsiooni piiriüleste veeteede ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutuse kohta, mis valmis 1997. aastal New Yorgis;

Euroopa Liidu eesmärkide tugevdamine: ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide tõhususe parandamine ettearvamatus ja ebastabiilses keskkonnas

17. on seisukohal, et ühine julgeoleku- ja kaitsepoliitika tugineb peamiselt liidu võimekusele rakendada tsiviil- ja sõjalisi missioone ja operatsioone liidu ja selle liikmesriikide julgeolekut mõjutavates kriisiolukordades või olukordades, mis nõuavad rahvusvahelisel õigusel ning ÜRO põhikirjal ja resolutsioonidel põhinevat rahvusvahelist sekkumist; märgib, et liidul on praegu käimas 11 tsiviil- ja kuus sõjalist missiooni ja operatsiooni, viimastest on kolm täitevvolitustega missioonid (ATALANTA, EUNAVFOR MED IRINI, EUFOR ALTHEA) ja kolm täitevvolitusteta missioonid (EUTM Mali, EUTM Somalia, EUTM RCA); tuletab meelde, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide eesmärk on muu hulgas soodustada julgeolekusektori reformi, edendada õigusreformi ning tugevdada sõjaväe- ja politseikoolitust; soovitab missioone ja operatsioone korrapäraselt nõuetekohaselt hinnata, et teha kindlaks, kus saaks nende tõhusust veelgi tugevdada; rõhutab missioonide kiirema, paindlikuma ja järjepidevama kasutuselevõtmise tähtsust;

18. märgib, et kahjuks näitavad mõned liikmesriigid endiselt vähest poliitilist tahet ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidel ja operatsioonidel märkimisväärsel ja usaldusväärsel viisil osaleda; rõhutab missioonide ja operatsioonide jõulisemaks muutmise tähtsust nii inimressursside kui ka volituste osas; kutsub liikmesriike üles suurendama vägede ja varade panust kõigisse ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidesse ja operatsioonidesse, pöörates erilist tähelepanu olemasolevatele puudujääkidele, kuna ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide rahastamise teema on eriti kriisi ajal nende kestlikkuse seisukohast ülioluline, ning võimalike kasvavate pingete ja konfliktide küsimusele; rõhutab, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika eelarvet ei tohiks õõnestada;

19. rõhutab, et naiste osalemine ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidel aitab kaasa missiooni tõhususele ja suurendab ELi usaldusväärsust meeste ja naiste võrdsete õiguste edendajana kogu maailmas; nõuab soolise aspekti arvestamist ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kujundamisel, eelkõige parema soolise tasakaalu saavutamise kaudu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide isikkoosseisus ja juhtkonnas ning lähetatud isikkooseisu erikoolituse abil; väljendab rahulolu asjaolu üle, et kõik ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviilmissioonid on nüüdseks nimetanud ametisse soolise võrdõiguslikkuse nõustajad, ning kutsub ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika sõjalisi missioone üles tegema sama; julgustab liikmesriike nimetama olemasolevate vabade ametikohtade jaoks naiskandidaate; nõuab, et kogu ELis tegutsev sõjaväelaste ja tsiviiltöötajate isikkooseis saaks piisava väljaõppe soolise võrdõiguslikkuse asjus ning naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 kohta ja eriti selle kohta, kuidas soolist perspektiivi oma ülesannetesse integreerida; väljendab kahetsust asjaolu üle, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonides ja eelkõige sõjalistes operatsioonides osalevate naiste arv on endiselt väga väike; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus toetaks vajadust konkreetse eesmärgi järele ja poliitilise kohustuse võtmist selleks, et suurendada naiste arvu ELi kriisiohjamise missioonides ja operatsioonides; nõuab tungivalt, et liikmesriigid otsiksid võimalusi töötajate värbamise ja hoidmise poliitika tugevdamiseks ning naiste osaluse edendamiseks rahu kindlustamise ja rahuvalvemissioonidel; rõhutab vajadust lisada ELi eelarvesse uus rida, millest rahastataks soolise võrdõiguslikkuse nõunike ametikohti ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika sõjalistel missioonidel;

20. rõhutab liidu globaalset pühendumust Saheli ja Aafrika Sarve piirkonnas kuue tsiviil- (EUCAP Mali, EUCAP Niger, EUCAP Somalia) ja sõjaväelise (EUTM Mali, EUTM Somalia, EUNAVFOR ATALANTA, EUNAVFOR MED Irini) missiooni kaudu;

21. tõdeb seega, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika sõjaliste operatsioonide puhul on üha sagedamini tegemist keskendumisega relvajõudude väljaõppele (s.t ELi väljaõppemissioonid) ja täitevvolitused puuduvad; on seisukohal, et nende volitusi tuleks ilma nende missioonide täitevvolituste puudumist mõjutamata tugevdada, et võimaldada Euroopa nõustajatel lähetamise alale võimalikult lähedal kontrollida, kas väljaõppe programme on hästi täidetud ja kas kõik on täielikult

kooskõlas kohalike relvajõudude tegelike operatiivvajadustega; märgib, et kui väljaõppe saanud jõude kohapeal rakendatakse, annab see võimaluse ka halva juhtimise ja kuritarvituse juhtumite paremaks ennetamiseks; rõhutab, et see on eelkõige nii EUTM Mali korral, kus Mali relvajõude kasutatakse väga erinevates ja keerukates valdkondades, mille üle tuleb seega teha järelevalvet seoses sellega, kuidas Euroopa väljaõppekavu praegu ellu viiakse;

22. peab kahetsusväärseks, et üksnes mõnede ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide puhul pakutakse koolitust seksuaalse ja soolise ahistamise kohta, ning kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles korraldama kõikidel missioonidel ja operatsioonidel kohustuslikke koolitusi sellise ahistamise tõkestamiseks ning tagama ohvritele ja rikkumisest teatajatele tõhusa kaitse; nõuab ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide uuendatud üldiste käitumisnormide ajakohastamist, et lisada neisse täisleppimatuse põhimõte ELi juhtide ja juhtkonna tegevusetuse suhtes seoses seksuaalse ja soolise vägivallaga;

23. tunnustab nõukogu 12. oktoobri 2020. aasta järeldusi EUFORi operatsiooni Althea kohta ja valmiduse kohta jätkata uuendatud ÜRO volituse alusel operatsiooni mandaati, et toetada Bosnia ja Hertsegoviina ametiasutusi ohutu ja turvalise keskkonna tagamisel; tunnistab COVID-19 pandeemiast tingitud probleeme ja tunnustab missioonide isikkoosseise sel ajal täieliku tegevusvalmiduse säilitamise eest;

24. tuletab meelde, et julgeolekuolukord Somaalias on väga murettekitav ja see on ebastabiilsuse alus kogu Aafrika Sarve piirkonnas tervikuna; on sellega seoses veendunud, et EUTM Somalia tugevdamine juhtimisstruktuuride nõuandefunktsiooniga võimaldab avaldada märkimisväärset mõju operatsioonide elluviimisele mitmepoolse sõjalise abi raamistikus;

25. toetab jõupingutusi, mis on tehtud seoses piirkondadeks jaotamise protsessiga, mida on alustatud piirkondliku nõuande- ja koordineerimisüksuse (RACC) kaudu, ja nõukogu 12. veebruari 2019. aasta otsust liikuda sellega teise etappi, tugevdades sellega ELi piirkondlikku lähenemist Sahelis, eelkõige EUTM Mali raames, laiendades selle ulatust G5 Saheli riikidele, eesmärgiga muuta ELi tegevus G5 Saheli riikides piiriüleselt tõhusamaks ja toimivamaks ning toetada piiriülest koostööd, muutes seega EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Nigeri ja EUTM Mali töö tulemuslikumaks; nõuab selle ümbernimetamist EUTM Saheliks; märgib, et järjepidevus ja julgeolekukoostöö Aafrika riikidega on selle maailmajao stabiilsuse ja pikaajalise arengu saavutamiseks üliolulised; on seisukohal, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika lähtealuste regionaliseerimine Sahelis on asjakohane, kuid nõuab selgemat korraldust juba olemasolevate ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviil- ja sõjaliste missioonide, kohalike osalejate ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide vahel (st ÜRO MINUSMA rahutagamismissioon ja Prantsusmaa vägede juhitud operatsioon Barkhane), et tagada liidu tasandil operatiivne koostoime ja kooskõlastatud pingutused;

26. tunneb muret Kesk-Aafrika Vabariigis käimasolevate ELi vastu suunatud desinformatsioonikampaaniate pärast; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles võtma meetmeid desinformatsioonikampaania päritolu tõhusaks tuvastamiseks ja selliste rünnakute vastu võitlemiseks; kiidab heaks EUAM RCA (Euroopa Liidu ÜJKP nõuandev tsiviilmissioon Kesk-Aafrika Vabariigi julgeolekusektori reformi toetuseks) alustamise eesmärgiga toetada Kesk-Aafrika Vabariigi julgeolekusektori reformi ja EUTM RCA (Euroopa Liidu ÜJKP sõjaline väljaõppemissioon Kesk-Aafrika Vabariigis) volituste pikendamist; on seisukohal, et liit peab kiiresti ja tõhusalt parandama oma varustuse kohaletoimetamise võimekust lisaks EUCAPi ja EUTMi missioonide poolt pakutavale väljaõppele; märgib, et Euroopa rahutagamisrahastu loomine tagaks laiaulatusliku lähtealuse meie partnerite vägede võimekuse suurendamisele; rõhutab, et enesekindlad, kohalolevad ja aktiivsed välistoimijad, kes ei jaga tingimata samu eetilisi põhimõtteid kui liit ja selle liikmesriigid, täidavad võimekuse puudujääki ja osalevad nende jõudude varustamises, näitamata üles austust õigusriigi ega rahvusvaheliste standardite suhtes;

27. on väga mures julgeoleku ja humanitaarolukorra halvenemise pärast Saheli piirkonnas, kus terrorismiga survestatakse veelgi G5 Saheli riike ja nende naabruskonda, suurendades kohalikke poliitilisi, etnilisi ja usulisi pingeid; rõhutab ELi Saheli missioonide ja operatsioonidega selles osas kaasneva toetuse olulisust; tuletab meelde, et oluline on säilitada pikaajalised rahvusvahelise kogukonna investeeringud, et töötada Mali ja Saheli piirkonna julgeoleku ja stabiilsuse saavutamise heaks; väljendab rahulolu ELi missioonide ja operatsioonide tegevuse taasalustamise üle Malis;

28. nõuab uut lähenemist julgeolekusektori reformile, julgeolekualasele abile ja sõjalise võimekuse suurendamisele tegevustasandil, mis hõlmaks eriti Malis saadud õppetunde, keskendudes järgmisele: a) kõigi julgeolekujõudude, sealhulgas relvajõudude demokraatlik kontroll, b) sektori demokraatlik ja läbipaistev valitsemine, c) kõigi osalejate rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse täieliku ja range järgimise süstemaatiline seire ning d) selge mehhanism karistamatuse ja käimasolevate rikkumiste korral missiooni peatamiseks või vägede väljatoomiseks;

Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

29. märgib koordineerimise paremat taset tsiviil- ja sõjaliste missioonide vahel kolmes riigis: Mali, Kesk-Aafrika Vabariik ja Somaalia; väljendab rahulolu ELi suutlikkuse suurendamise missiooni koordineeritud pingutuste üle Somaalias (EUCAP Somalia) ja EUTM Somalia üle, kuna nendega toetatakse Somaalia politsei ja Somaalia sõjaväe vastastikust operatiivset lähenemist Al Shabaabi mõjust vabastatud aladel; rõhutab, et integreeritud lähenemisviisi vahenditele, eelarvelistele toetusvahenditele ning osalistele missioonides EUAM CAR ja EUTM CAR tuleks vajadusel korrata teistes ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonides ja operatsioonides;

30. tunnustab operatsiooni EUNAVFOR MED IRINI käivitamist, mille eesmärk on aidata kaasa püsivale rahule, julgeolekule ja stabiilsusele, toetades Liibüale kehtestatud relvaembargo järgimist vastavalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonile 2526(2020), ning aidata kaasa Liibüa rannikuvalve koolitamisele ja inimkaubanduse takistamisele; nõuab tungivalt, et liikmesriigid määraksid konkreetselt ja viivitamata kindlaks operatsiooni EUNAVFOR MED IRINI siiani piiratud võimaluste toetamiseks vajalikud luure-, seire- ja eelluure politseijõudude ja mereväevahendid, ja kutsub üles tugevamale koostööle NATO käimasoleva mereoperatsiooniga Sea Guardian ning koostööle piirkondlike partneritega; tuletab meelde rahvusvahelisi kohustusi seoses otsingu- ja päästetöödega merel; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles täielikult kasutama selles valdkonnas ELi vahendeid, eelkõige ELi satelliidikeskust ja ELi luurekeskust; väljendab rahulolu Liibüa olukorra stabiliseerimisel tehtud edusammude üle, kutsub ELi üles võtma aktiivset rolli vahendusprotsessis, et aidata kaasa rahumeelse, stabiilse ja demokraatliku Liibüa saavutamiseks vajalike aluste loomisele;

31. võtab teadmiseks nõukogu 20. juuni 2020. aasta otsuse pikendada oma kolme järgmise ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviilmissiooni volitusi: Euroopa piirihalduse abimissioon Liibüas (EUBAM Libya), Euroopa piirihaldamise abimissioon Rafahi piiriületuspunktis (EUBAM Rafah) ja Euroopa politseimissioon Palestiina aladel (EUPOL COPPS);

32. nõuab ELi tsiviil-sõjaliste otsuste tegemise ning juhtimis- ja kontrollistruktuuride edasist arendamist ja tugevdamist ning samal ajal eraldi sõjaliste ja tsiviilkäsuliinide tagamist;

33. märgib, et 2020. aastal tuleb alustada sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse (MPCC) strateegilise läbivaatamisega; arvestades nimetatud läbivaatamise mõju sõjaliste missioonide ja operatsioonide kavandamisele, juhtimisele ja kontrollile, kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles parlamenti võimalikest ja tehtud valikutest õigeaegselt teavitama; kordab, et EL vajab autonoomseks tegutsemiseks alalist ja täieõiguslikku sõjaväelist juhtimisstruktuuri ning kutsub seetõttu nõukogu üles sellist struktuuri rakendama;

34. võtab teadmiseks ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevust käsitleva kokkuleppe rakendamisel saavutatud üldised edusammud ja tehtud pingutused, mille eesmärk on muuta ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevus võimekamaks, tõhusamaks, paindlikumaks ja reageerivamaks nii riiklikul tasandil, töötades välja ja rakendades riiklikke rakenduskavasid, et suurendada riikide panuseid ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevusse, kui ka ELi tasandil ühise tegevuskava väljatöötamise kaudu; nõuab ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevust käsitleva kokkuleppe täielikku rakendamist 2023. aasta suve alguseks; märgib ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevuse võimekusealaseid probleeme seoses piisava arvu politseiametnike, kohtunike, prokuröride ning muude justiits- ja tsiviiljulgeoleku valdkonna ekspertide olemasolu tagamisega; on seisukohal, et EL peab jätkama EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Nigeri, EUCAP Somalia ja EUAM RCA tsiviilmissioonide põhjaliku hindamisega volituste, eelarvete ja inimressursside suhtes, et muuta need igati toimivaks ja tulemuslikuks; kutsub liikmesriike üles esitama üksikasjaliku iga-aastase ülevaate, milles võetakse kokku edusammud ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevust käsitleva kokkuleppe rakendamisel; kutsub kõiki asjaosalisi tegema tihedamat koostööd ja tugevdama koostoimet samale tandrile lähetatud tsiviil- ja sõjaliste missioonide vahel, eriti seoses liikuvuse ja turvalise digitaristuga; väljendab rahulolu tsiviilkriisiohje tippkeskuse loomise üle, mis avati 2020. aasta septembris, ja kutsub liikmesriike üles selle töös aktiivselt osalema;

35. kiidab ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide järjepidevust ja jätkuvat kohalolekut, hoolimata väga keerulisest keskkonnast ja ebasoodsast mõjust, mille on põhjustanud COVID-19 pandeemia; nõuab tungivalt ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide eelarve, vahendite, kavandamise ja varustuse hindamist ja kohandamist COVID-19 õppetundidega seoses, et tagada tegevuse tulemuslikkuse säilimine; rõhutab, kui oluline on, et EL kaaluks, mida saaks veel teha, et minimeerida ja juhtida töötajate nakatumise riski; väljendab tõsist muret COVID-19 pandeemia kahjuliku võimendava mõju pärast olemasolevatele kriisidele ja usub, et on tähtis, et EL takistaks

COVID-19 negatiivset mõju aastatepikkusele rahu kindlustamise protsessile; on mures COVID-19 pandeemia ajal leviva desinformatsioonilaine pärast, eriti ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide vastu; rõhutab, et EL peaks tugevdama oma strateegilise teabevahetuse ja avaliku diplomaatia vahendeid, eriti riikides, kus ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonid ja operatsioonid aset leiavad;

36. tunnustab ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviil- ja sõjaliste missioonide panust rahu ja stabiilsuse säilitamisse ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamisse ning kolmandate riikide toetamisse terrorismi vastu võitlemisel; nõuab tungivalt, et EL suurendaks oma institutsioonilist suutlikkust konfliktide ennetamise ja vahendamise eesmärgil; nõuab ennetavamat lähenemist pikaajaliste konfliktide lahendamisele ELi lähinaabruses; nõuab konfliktitundlike ja inimkesksete lähenemisviiside väljatöötamist, milles seataks inimeste turvalisus ja õigused ELi tegevuse keskmesse;

37. on seisukohal, et liit peaks koondama oma pingutused suurimat lisaväärtust andvatele missioonidele ja operatsioonidele; peaks seetõttu tervitatavaks arutelu teatavate missioonide asjakohasuse ja tõhususe üle;

38. nõuab Euroopa rahutagamisrahastu – mille eesmärk on oma partnereid toetades ja rahuoperatsioonidesse panustades parandada ELi missioonide tõhusust – kiiret vastuvõtmist ja rakendamist; rõhutab, et selle vahendiga rahastataks osa ELi kaitsetegevuse kuludest, sealhulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika sõjaliste operatsioonide ühised kulud ja need kulud, mis on seotud partnerite sõjalise suutlikkuse suurendamisega riikides, mille tegevusse EL sekkub, ning seetõttu tuleks sellele eraldada piisavalt suur eelarve väljaõppe, operatsioonide, missioonide, projektide ja sõjaväelise varustuse, sealhulgas relvade, laskemoona ja transpordiga seotud praeguste probleemide tulemuslikuks lahendamiseks, täielikus kooskõlas ühise seisukoha kaheksa kriteeriumi, rahvusvahelise inimõiguse ja humanitaarõiguse ning tõhusate läbipaistvussätetega, nagu on loetletud selle 28. märtsi 2019. aasta soovituses Euroopa rahutagamisrahastu loomise kohta; tuletab meelde vajadust teha eelnevad põhjalikud riskihindamised ja jälgida hoolikalt vahendite kasutamist abisaavates riikides, eriti piirkondades, mida mõjutab poliitilise maastiku suur kõikuvus ja riigipiiride suur läbitavus, ning rakendada ELi tasandil vajalikke kaitsemeetmeid, et takistada terrorirühmituste ja muude pahatahtlike osalejate poolt nende relvade omastamist;

39. väljendab rahulolu 2020. aasta Euroopa Liidu olukorra kavatsusavalduses tehtud teadaande üle strateegilise lähenemise ühisteatise kohta, et toetada 2021. aastal endiste võitlejate desarmeerimist, demobiliseerimist ja taasintegreerumist, kuna see tähendab ELi 2006. aasta desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise toetamise kontseptsiooni õigeaegset läbivaatamist; rõhutab julgeolekusektori reformide tähtsustamise olulisust, eriti ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevuse missioonide jaoks, mille peamine eesmärk peaks olema inimeste julgeolekule keskenduva lähenemisviisi rakendamine; rõhutab, et uus strateegiline lähenemine desarmeerimisele, demobiliseerimisele ja taasintegreerimisele peab tagama järjepidevuse ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika instrumentide ja ELi arenguabi vahel;

Ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tulemusliku võimekuse arendamine

40. väljendab rahulolu selliste ELi võimekuse arendamise algatuste üle nagu kaitseküsimuste iga-aastane kooskõlastatud läbivaatamine, alaline struktureeritud koostöö (PESCO) ja tulevane Euroopa Kaitsefond ning selle eelkäijaprogrammid – liidu kaitsealaste teadusuuringute ettevalmistav meede ja Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm –, kuna need võivad aidata suurendada ühtsust, koordineeritust ja koostalitlusvõimet ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamisel ning luua võimalusi Petersbergis määratletud ülesannete täitmiseks ning tugevdada liidu solidaarsust, ühtekuuluvust ja vastupanuvõimet ning strateegilist sõltumatust;

41. tunnistab, et ELi võimekuse arendamise algatustesse integreerimine ja enamate liikmesriikide sisukas osalemine suurtes Euroopa kaitseprojektides, mida korraldatakse hetkel peaaegu ainult kahepoolselt (nt FCAS ja MGCS), on otsustava tähtsusega edu saavutamiseks Euroopa kaitsevaldkonna integreerimise protsessis ja kujutaks endast selget lisaväärtust Euroopa pingutustele tihedama koostöö, kaitsevaldkonna integreerimise ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide koostalitlusvõime jaoks;

42. märgib, et on äärmiselt tähtis suurendada ELi kaitseplaneerimise vahendite ning võimekuse arendamise vahendite ja algatuste sidusust, kaasatust, koordineeritust ja järjepidevust, et need looksid sisukat koostoimet ja tugevdaksid üksteist vastastikku, väldiksid dubleerimist, tagaksid ressursside tõhusa ja strateegilise kasutamise, kindlustaksid koostalitlusvõime ning hõlbustaksid kiiret kasutuselevõttu;

Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

43. kutsub liikmesriike üles suurendama oma kaitsekulutusi ja püüdlema eesmärgi poole kulutada kaitsele 2 % oma SKPst;

44. tunnustab Euroopa Kaitsefondi määruse kohta saavutatud kokkulepet ja nõuab, et kiiresti kiidetaks heaks ja asutataks Euroopa Kaitsefond, mis korraldaks ja kiirendaks ühiseid kokkulepitud kaitsevõime arendamise prioriteete õhus, maal, meredel ja kübervaldkondades ning tugevdaks sel viisil ELi suutlikkust tegutseda üleilmse osaleja ja rahvusvahelise turvalisuse toetaja ja pakkujana; kutsub liikmesriike, nõukogu ja komisjoni üles eraldama Euroopa Kaitsefondile piisavad rahalised vahendid ja keskenduma kõrge lisaväärtusega struktuuriprojektidele, hõlbustades sel viisil liikmesriikide vahelist tööstuskoostööd ja jõulise Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi (EDTIB) kõrgemale tasemele tõstmist, parandades tehnilist, tööstuslikku ja strateegilist suutlikkust, et tugevdada ELi võimet iseseisvalt luua ja käsutada sõjalisi võimeid ning säilitada Euroopa tehnoloogiline sõltumatus pikas perspektiivis; innustab kaitsevõimealgatusi, et hõlbustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamist;

45. juhib tähelepanu kaitseuuringute ülitundlikule ja strateegilisele olemusele ning vajadusele reguleerida ELi-väliste kolmandate isikute kontrollitavate üksuste juurdepääsu Euroopa Kaitsefondist rahastatavatele projektidele, et see oleks kooskõlas ELi strateegilise sõltumatuse eesmärgiga; rõhutab, et kolmandate riikide osalemine Euroopa Kaitsefondis mõnel konkreetsel ja erandlikul sobival juhul, kui see annab teatavatele projektidele tõestatud tehnoloogilist ja operatiivset lisaväärtust, tuleks korraldada tõhusa vastastikkuse alusel, see ei tohiks nõrgendada ELi strateegilisi julgeolekuhuve, ei tohiks kahjustada Euroopa Kaitsefondi eesmärke ning peab rangelt jälgima vastavust nõuetele, mis on sätestatud ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kaitsefond (COM(2018)0476), näiteks seoses intellektuaalomandi säilitamisega ELis;

46. tunnustab 2020. aasta lõpuks kavandatud PESCO esimese etapi strateegilist läbivaatamist, mis hõlmab ülevaadet programmi edusammude ning PESCO tõhusamaks ja muutmiseks vajalike sätete kindlaksmääramise kohta; on seisukohal, et PESCO on vahend, mis aitab kaasa ELi kestliku ja tõhusa kaitsekoostöö ja kaitsevaldkonna integreerimise tugevdamisele, parandades osalevate liikmesriikide kaitse- ja koostalitlusvõimet, eelkõige seoses vägede kättesaadavuse, paindlikkuse ja siirdavusega; tuletab meelde, et PESCO projektid peaksid aitama kaitsekulutuste tõhusust maksimeerida; on seisukohal, et PESCOt tuleks kasutada lisavahendina ELi eesmärkide saavutamisel ja NATO eesmärkidesse panustamisel; tunnustab hiljuti vastu võetud otsust kolmandate riikide osalemise kohta PESCOs, ehkki märgib, et iga selline erakordne osalemine üksikutes PESCO projektides peab andma lisaväärtust ELi liikmesriikidele ja projektidele ning aitama tugevdada PESCOt ning ühist julgeoleku- ja kaitsepoliitikat ning andma panuse suuremate kohustuste täitmisse, mis vastavad väga rangetele poliitilistele, sisulistele ja õiguslikele tingimustele ning mida viiakse ellu kehtestatud ja tõhusa vastastikkuse alusel;

47. palub osalevatel liikmesriikidel näidata üles täielikku poliitilist pühendumust, pingutusi ja strateegilist ambitsiooni, pakkuma vajalikke vahendeid ning täitma kokkulepitud kaugeleulatuvaid ja siduvaid ühiseid kohustusi, tagades samas käegakatsutavad edusammud praeguste PESCO projektide kiires ja tulemuslikus rakendamises; rõhutab, et esimese laine projektid on peamiselt suutlikkuse suurendamise projektid, millesse kaasatakse võimalikult paljud liikmesriigid, ja et PESCO projektide kaasav iseloom ei tohiks viia osalevate liikmesriikide eesmärkide nõrgenemiseni; on mures, et võimekuse puudujääke ja kriitilisi vajakajäämisi, nagu on tuvastatud peaeesmärgi protsessis võimearendusplaani ja kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise kaudu, ei suudeta edukate sõjaliste operatsioonide elluviimiseks piisavalt või täielikult lahendada ega käsitleda; soovitab praegused 47 PESCO projekti läbi vaadata, et kontrollida saavutatud edu ja teha kindlaks need projektid, mida võiks osalevate liikmesriikide äranägemisel rühmitada; julgustab osalevaid liikmesriike keskenduma PESCO projektidele, mis tänu operatiivsele suunitlusele pakuvad tõelist lisaväärtust, vastastikku positiivset tulemust ja liidule strateegilisi võimalusi, ning strateegilise mõõtmega projektidele, milles käsitletakse tulevasi julgeolekuohte; soovitab liikmesriikidel tungivalt ELi lahingugrupi süsteemi reformi raames uurida võimalusi tuua see PESCO alla, et suurendada selle operatiivset suutlikkust, modulaarsust ja reageerimise kiirust, luues alalised rahvusvahelised üksused, mis tegelevad sõjaliste ülesannete täitmisega, nagu on sätestatud ELi lepingu artiklis 43, ja ELi jõuliste kriisiohjeoperatsioonide elluviimise võimekuse suurendamisega;

Koostöö tugevdamine strateegiliste partneritega

48. tunneb heameelt edusammude üle, mida on saavutatud ELi ja NATO koostöös pärast 2016. aastal Varssavis vastu võetud ühisdeklaratsiooni; tunnustab 2016. ja 2017. aasta ühiste ettepanekute rakendamisel tehtud edusamme, eriti ELi ja NATO poliitilise dialoogi tõhustamist kõikidel tasanditel, samuti sõjalise liikuvuse alast struktureeritud dialoogi,

jõupingutusi vastavate kaitseplaneerimisprotsesside suurema sidususe tagamiseks ja tihedamat koostööd küberturvalisuse- ja kaitse valdkonnas ning hübriidohtude ja desinformatsioonikampaaniate vastu võitlemisel; märgib NATO ja ELi vahelist koostööd tsiviilvõimude abistamisel COVID-19 pandeemia ohjamisel ja selle leviku peatamisel; kutsub ELi ja NATOt üles veelgi tõhustama oma vastastikku tugevdavat koostööd, sealhulgas missioonide ja operatsioonide vahel, ja süvendama strateegilist partnerlust; rõhutab ELi ja NATO partnerluse edasise tugevdamise tähtsust sõjaväelise liikuvuse valdkonnas; rõhutab Euroopa relvajõudude ühiste koolituste ja õppuste ning ELi ja NATO koordineeritud paralleelõppuste korraldamise ja elluviimise tähtsust;

49. tunnustab sellega seoses operatsiooni Atlantic Resolve ja NATO tõhustatud kohalolekut Euroopas ning tunnistab NATO vägede tähtsust püüetes hoida ära Venemaa edasist agressiooni ja pakkuda konflikti korral olulist toetust;

50. tuletab meelde, et NATO jääb kollektiivkaitse nurgakiviks nende liikmesriikide jaoks, kes on ka Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liikmed, nagu on sõnaselgelt tunnistatud ELi toimimise lepingus; on seisukohal, et EL ja NATO peaksid koostöö tegemisel teineteist täiendama ning võtma arvesse teineteise eripära ja ülesandeid ning ei tohiks teineteist asjatult kopeerida ega struktuure asendada; tuletab meelde, et kaitsekoostöö on üks atlandiülese koostöö sammas ning on jätkuvalt esmatähtis liitlasriikide ja partnerriikide vastastikuse julgeoleku jaoks, ning kinnitab seetõttu veel kord vajadust tugevamate suhete järele; tuletab meelde, et ühtsete jõudude põhimõtte järgi ei kujuta ELi kaitsevõime arendamine alliansi jaoks konkurentsiohtu ning see toob kasu riikidele, mis on nii ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kui ka NATO osalised, ning et ELi tõhusamat julgeoleku- ja kaitsekoostööd tuleks pidada teguriks, mis tugevdab NATO Euroopa sammast, ja arvestades, et EL võtab suurema rolli omaenda julgeoleku tagamisel; on seisukohal, et võimekusalgatuste abil tuleks tagada koostalitlusvõime liitlastega ja hõlbustada jõudude kiiret lähetamist; märgib murelikult, et pärast Türgi tegevust Vahemere idaosas on mõned lahkarvamused kahjustanud alliansi solidaarsust;

51. rõhutab vajadust tugevdada ELi staatust meresõidu turvalisuse pakkujana, ELi ja liikmesriikide vastupanuvõimet kriisiolukordadele nende territoriaalvetes ning ühtse merestrateegia tähtsust ebaseaduslike merendusalaste valitsusväliste osalejate vastu võitlemisel; peab vajalikuks ühtlustada sekkumisreeglid ja varustusstandardid ning tugevdada personali koolitust koordineeritud ja ühtsete toimingute teostamiseks Euroopa ja rahvusvahelises operatsioonides või merekriiside, sündmuste ja vahejuhtumite korral; rõhutab ELi ja NATO vahelise koostöö vajadust, et saavutada ühine ja tõhus lähenemisviis meresõidu turvalisuse ohtude käsitlemiseks, nagu piiriülene ja organiseeritud kuritegevus, sealhulgas organiseeritud kuritegevuse võrgustikud, mis hõlbustavad ebaseaduslikku inim-, relva- ja uimastikaubandust, ebaseaduslikku üle piiri toimetamist ja merepiraatlust;

52. toetab kindlalt ELi ja ÜRO strateegilist partnerlust kriisiohje ning tsiviil-, politsei- ja sõjalise rahuvalve alal; tunneb heameelt edusammude üle, mis on saavutatud aastatel 2019–2021 kaheksa ühiselt kindlaks määratud ja kokkulepitud ELi ja ÜRO prioriteedi rakendamisel rahuoperatsioonide ja kriisiohje valdkonnas; nõuab tungivalt, et liikmesriigid panustaksid rohkem ÜRO rahuvalvesse, ning nõuab, et ELi institutsioonid selles küsimuses kaasa aitaksid; märgib, et missioonide ja operatsioonide vahelise koostöö tõhustamisel on saavutatud mõningaid edusamme – eelkõige 29. septembril 2020. aastal sõlmitud ELi ja ÜRO vastastikuse toetuse osutamise raamlepinguga seoses nende vastavate valdkondlike missioonide ja operatsioonidega – ning et välja on töötatud naistele, rahule ja julgeolekule keskenduv strateegiline käsitus, millega aidatakse kaasa ELi naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava rakendamisele, konfliktide ennetamisele ning poliitilisel ja strateegilisel tasandil tehtavatele edusammudele; nõuab, et EL ja ÜRO uuriksid veelgi tihedama koostöö võimalusi, eriti ühiste operatsioonitandrite vallas, sealhulgas missioonide ülemineku kavandamine, toetuskorraldus kohapeal, teabevahetus väljaspool missioonipiirkondi ja erandolukorra planeerimine, pidades silmas COVID-19 kriisi, samuti kliima- ja kaitsevaldkonda;

53. kinnitab veel kord, et vaatamata Brexitile on Ühendkuningriik endiselt ELi ja selle liikmesriikide lähedane strateegiline partner ning oluline on säilitada tugev ja tihe kaitse- ja julgeolekukoostöö ELi ning Ühendkuningriigi vahel, kuna nii ELil kui ka Ühendkuningriigil on sama strateegiline keskkond ja nende rahu ning julgeolekut ähvardavad samad ohud; julgustab Ühendkuningriiki osalema ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidel ja operatsioonidel, kriisiohjeoperatsioonidel, kaitsevõime arendamisel, asjaomastes liidu ametites ja PESCO raames elluviidavates projektides, austades samal ajal ELi otsustusprotsessi sõltumatust, Ühendkuningriigi suveräänsust, tasakaalustatud õiguste ja kohustuste põhimõtet, põhinedes tõhusa vastastikkuse põhimõttel ning hõlmates õiglast ja asjakohast rahalist toetust; võtab teadmiseks Ühendkuningriigi lahkumise ühisest julgeoleku- ja kaitsepoliitikast 31. detsembril 2020; nõuab kiirete asendusmenetluste kehtestamist, et tagada ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide jätkumine kohtades, kus Ühendkuningriigi lähetatud isikkoosseisul oli oluline roll;

Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

54. nõuab, et EL jätkaks tihedamat koostööd olemasolevate piirkondlike jõududega, nagu Aafrika Liit, Lääne-Aafrika riikide majandusühendus (ECOWAS), Kagu-Aasia Maade Assotsiatsioon (ASEAN) ja Arktika Nõukogu, ning sarnaste vaadetega NATO-väliste riikidega;

55. nõuab kakskümmend aastat tagasi vastu võetud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 süsteemsemat rakendamist ning ELi naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava tugevdamist; nõuab soolise aspekti arvestamist ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kujundamisel, eelkõige parema soolise tasakaalu saavutamise kaudu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide isikkoosseisus ja juhtkonnas ning lähetatud isikkooseisu erikoolituse abil;

56. nõuab ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2250 (noorte, rahu ja julgeoleku kohta) järgimist ning noorte ja nende perspektiivide sisulist lisamist konfliktianalüüsidesse, millega tagatakse ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide pakutav toetus; nõuab ELi meetmeid, et suurendada noorte sisulise osalemise võimalusi rahu ja julgeoleku säilitamisel ning edendamisel;

57. kutsub ELi üles tegelema püsivate ja kasvavate ohtudega kultuuripärandi kaitsele ja säilitamisele ning tõkestama kultuuriväärtuste salakaubavedu eelkõige konfliktipiirkondades; märgib, et ühiskondade ilmajätmine nende kultuuripärandist ja ajaloolistest juurtest muudab need radikaliseerumise suhtes kaitsetumaks ja ülemaailmsete džihaadi ideoloogiate suhtes vastuvõtlikumaks; kutsub ELi üles töötama välja ulatusliku strateegia selliste ohtudega võitlemiseks;

Liidu vastupanuvõime ja valmisoleku suurendamine

58. tunneb muret asjaolu pärast, et mõned ülemaailmsed osalejad ja üha rohkem piirkondlikke osalejaid hoiavad teadlikult kõrvale reeglitel põhinevast rahvusvahelisest korrast, mitmepoolsusest ning püsiva rahu, heaolu ja vabaduse väärtustest, mis on Euroopa Liidu alustalad, või püüavad neid hävitada; märgib, et COVID-19 pandeemia on esile toonud uusi kitsaskohti ja pingeid kogu maailmas ja võimendanud olemasolevaid; rõhutab, et pandeemia on tugevdanud üldsuse toetust muust maailmast vähem sõltuvale, paremini kaitstud ja iseseisvalt tegutseda suutvale liidule; nõuab Euroopa Liidu suuremat rolli rahvusvahelisel areenil, Euroopa ühtsuse, solidaarsuse ja vastupanuvõime tugevdamist, ühtsemat välispoliitikat ja keskse elemendina tõhusat mitmepoolsust; väljendab rahulolu nõukogu 2020. aasta juuni järelduste üle, milles toetatakse tugevat Euroopa Liitu, mis edendab rahu ja julgeolekut ning mis kaitseb oma kodanikke;

59. rõhutab relvajõudude tähtsust COVID-19 pandeemia ajal ja tunnustab sõjaväe tuge tsiviilasutustele, eelkõige välihaiglate paigutamisel, patsientide transportimisel ning varustuse kohaletoimetamisel ja levitamisel; on seisukohal, et see väärtuslik panus on näidanud vajadust teha kokkuvõte saadud õppetundidest, et tugevdada liikmesriikide sõjalisi vahendeid ja võimeid liidu elanikkonnakaitse mehhanismi toetamisel, mis on peamine hädaolukordade lahendamise vahend, ning ka humanitaarabi eesmärkide täitmisel; on lisaks seisukohal, et tervisekriiside tõhusaks lahendamiseks on oluline ette valmistada liikmesriikide sõjaväe meditsiinitöötajad, et nad saaksid kiiresti oma abi pakkuda; kordab vastastikuse abi ja solidaarsuse tähtsust kooskõlas ELi lepingu artikli 42 lõikega 7 ja ELi toimimise lepingu artikliga 222;

60. rõhutab sõjaväelise liikuvuse olulisust; peab vajalikuks edasi liikuda ja hõlbustada täielikku sõjaväelist liikuvust kogu Euroopas ning nõuab seetõttu menetluste lihtsustamist ja ühtlustamist, et võimaldada liikmesriikidel kiiremini tegutseda, kuna sõjaväeline liikuvus on kasulik tsiviilkriiside ohjamisel; rõhutab sõjaväelise liikuvuse projektide jaoks sobiva eelarve eraldamise tähtsust; tunnustab asjaolu, et sõjaväelise liikuvuse projekt on PESCO osa; rõhutab vajadust luua Euroopa mehhanismid, mille eesmärk on hõlbustada sõjaliste logistiliste võimete piiriülest kasutamist selliste hädaolukordade lahendamiseks, et võimaldada suuremat koordineeritust, koostoimet, solidaarsust ja tuge; nõuab, et samasugust abi ja solidaarsust pandeemiate ja sarnaste kriiside ajal saaks laiendada muu hulgas ka ELi vahetus naabruses asuvatele partnerriikidele; rõhutab vajadust suurendada ELi keemilist, bioloogilist, radioloogilist ja tuumavalmisolekut ning vajalikku võimekust; rõhutab, et on vaja tõhustada elutähtsate ja oluliste taristute seiret ja kaitset, eriti veealuste kiudoptiliste internetikaablite puhul;

61. peab oluliseks ELi poliitika sise- ja välisaspektide vahelise parema seose loomist, tagamaks, et ELi poliitika toimiks ühiste välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide, sealhulgas ELi energiapoliitika saavutamise kasuks;

62. on seisukohal, et Euroopa kodanike tõhusa ühise kaitse tagamiseks on oluline kaitsta kõiki Euroopa Liidu nõrku kohti; võtab murelikult teadmiseks Krimmi poolsaare suureneva militariseerimise ja Venemaa Föderatsiooni katsed destabiliseerida Musta mere piirkonda, kusjuures selle olukorra tõttu on 2014. aastal Walesis toimunud NATO tippkohtumisel tunnistatud alliansi idakülje kaitsetust; nõuab, et EL tunnistaks liidu idapoolsete liikmesriikide kaitsetust Euroopa kaitse tugevdamise vajadust tõendava asjaoluna ning töötaks koos NATOga välja tervikliku strateegia idapiiride kindlustamiseks ja kaitsmiseks;

Hübriidohtude ennetav tõrje ja vältimine

63. väljendab rahulolu prioriteetide ja suuniste üle, mis võeti vastu ELi koostöö jaoks valdkonnas, millega käsitletakse hübriidohutõrjet ja vastupanuvõime parandamist selliste ohtude suhtes, sealhulgas võitlus desinformatsiooni, hübriidsõja, spionaaži, valeuudiste ja propaganda vastu, ning varajase hoiatamise süsteemi loomise üle, mille eesmärk on hõlbustada koostööd G7 ja NATOga; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles arendama ja tugevdama oma info- ja sidesüsteemide, sealhulgas turvaliste sidekanalite ohutust; rõhutab, et EL peab tingimata kiiremas korras tugevdama oma strateegilist kommunikatsiooni ja oma võimet muutuda vastupidavamaks igasuguse välismaise sekkumise, mis ohustab liidu demokraatlikku süsteemi, suveräänsust ja kodanikke, lahendamiseks ja ärahoidmiseks ning neisse investeerima; rõhutab idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma olulist rolli ja tunnustab projekti „EL *vs.* desinformatsioon“ raames tehtud olulist tööd ning nõuab eelarvelist ja poliitilist lisatoetust, et parandada suutlikkust võidelda desinformatsiooniga ning teha paremat teavitustööd ELi tegevuse ja poliitika kohta;

64. rõhutab tungivat vajadust, et EL võtaks kasutusele jõulisema strateegia eesmärgiga avastada kolmandate riikide ja valitsusväliste osalejate poolt liidu vastu suunatud agressiivsed ja pahatahtlikud desinformatsioonikampaaniad ning nende vastu ennetavalt võidelda; rõhutab, et vaja on läbi vaadata Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni meeskonna volitused, et tegeleda välismaiste sekkumistega ning kaasata faktikontrollijaid, teadlasi, idufirmasid ja kodanikuühiskonna organisatsioone; nõuab kindlalt, et kõikidele ELi talitlustele, mis tegelevad välissekkumise ja desinformatsiooniga, on vajalik tagada piisav personal ja rahastus, et paremini tuvastada, uurida ja tõrjuda katseid sekkuda ELi demokraatlikesse protsessidesse või ELi tegevustesse välismaal; rõhutab, kui oluline on teha koostööd ja aidata partnerriike, eriti ELi vahetus naabruses, nende püüdlustes tegeleda välisriigi pahatahtliku sekkumisega, eriti desinformatsiooni ja propagandaga, ning selle vastu võidelda, kuna paljudel juhtudel püütakse selliste tegudega neid riike demokraatlikest reformidest kõrvale juhtida ning rünnata Euroopa väärtusi ja ideaale;

65. tunnustab nõukogu otsust, mis lubab ELil esimest korda kehtestada sihipäraseid piiravaid meetmeid, et hoida ära ja vastustada küberründeid, mis kujutavad endast välist ohtu ELile või selle liikmesriikidele, sealhulgas küberründed kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonide vastu, ning kehtestada küberrünnete eest vastutavate isikute või üksuste suhtes sanktsioone; rõhutab, et ELi sanktsioonimehhanismi osana on vaja täiendada viisapiirangute süsteemi, kasutades biomeetrilisi viisamenetlusi, et piirata hübriidsõjas osalevate üksuste reisimist ELi valeandmetega; rõhutab tungivat vajadust integreerida küberaspektid paremini ELi kriisiohjesüsteemidesse; rõhutab, et tihedam koostöö küberrünnete tõrjumise ja vältimise eesmärgil on praegusel eriti kaitsetul ajal äärmiselt oluline, et edendada rahvusvahelist julgeolekut ja stabiilsust küberruumis; tunnustab PESCO küberturbe kiirreageerimisrühma projekti sellealaseid edusamme; nõuab sellega seoses Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA) toetuse suurendamist ja tihedat koordineerimist NATO Küberkaitsekoostöö Keskusega; nõuab ELi suuremat kooskõlastamist, saavutamaks pahatahtlike küberintsidentide suhtes ühismeetmete rakendamine, samuti tihedam koostöö sarnaste vaadetega rahvusvaheliste organisatsioonide ja riikidega; on eriti mures selle pärast, et pidevalt avastatakse väikesemahulisi küberründeid või sissetunge elutähtsatesse taristusüsteemidesse, mis edasi ei levi, kuid millel võib olla suur mõju; nõuab tungivalt, et liikmesriigid rakendaksid liiasusi oma elutähtsate taristusüsteemide kõigil tasanditel, nagu elektritootmine ja strateegiline kommunikatsioon;

66. tunnistab küber- ja automatiseeritud luurevõime kasvavat tähtsust ning rõhutab, et see ohustab kõiki ELi liikmesriike ja institutsioone; nõuab tungivalt, et kõik ELi institutsioonid ja liikmesriigid jätkaksid oma küber- ja automatiseeritud tehnoloogia täiustamist, ning julgustab veelgi koostööd nende tehnoloogiliste edusammude vallas;

67. rõhutab kvantarvutussuutlikkuse saavutamise tähtsust ning rõhutab vajadust tõhustada ELi ja USA koostööd selles valdkonnas, et tagada kvantarvutuse esmane kasutuselevõtt heade omavaheliste suhetega ja samu eesmärke toetavate partnerite vahel;

68. märgib kosmosejulgeoleku ja satelliitide kasvavat tähtsust; rõhutab Euroopa Liidu Satelliidikeskuse olulist rolli ning teeb sellele ülesandeks analüüsida ELi ja liikmesriikide satelliitide ohutust ja/või kaitsetus kosmosejäätmete, küberrünnete ja otsese raketirünnaku suhtes ning esitada selle kohta aruanne;

Euroopa Liidu vahendid ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamiseks

69. rõhutab, et piisavad rahalised vahendid, isikkoosseis ja ressursid on hädavajalikud tagamaks, et liit oleks tugev ning suudaks edendada rahu ja julgeolekut liidu piirides ja kogu maailmas; kutsub liikmesriike üles näitama poliitilist tahet Euroopa eesmärkide saavutamiseks kaitsevaldkonnas ja oma kohustuste täitmiseks;

70. väljendab kahetsust, et Euroopa Ülemkogu praeguste julgeoleku- ja kaitsevõimealgatuste mitmeaastane finantsraamistik ei ole piisavalt ambitsioonikas; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ambitsioonika strateegilise töökava Euroopa Kaitsefondi jaoks (nii uurimistegevuse kui ka mitte-uurimistegevuse tarbeks), mille eesmärk on tugevdada koostöömeetmeid ja piiriülest koostööd kogu liidus, ja sõjalise liikuvuse jaoks, et aidata liikmesriikidel kiiremini ja tõhusamalt tegutseda, sealhulgas kahesuguse kasutusega transporditaristu rahastamine ning diplomaatilise kontrolli ja tollieeskirjade lihtsustamine, ning täidaks seda töökava; nõuab, et EL ehitaks välja oma ballistiliste rakettide tõrjesüsteemi ning integreeritud ja kihilise strateegilise õhutõrjesüsteemi, mis on loodud ka ülehelikiirusega rakettide tõrjumiseks; tuletab meelde, et Euroopa kodanikud on selgelt ja järjekindlalt nõudnud, et liit asuks tagama kestlikku stabiilsust ja julgeolekut, mida on võimalik saavutada ainult vajalike rahaliste vahendite ja põhjaliku mitmeaastase finantsraamistiku abil välistegevuse ja kaitse valdkonnas;

71. hoiatab olukorra eest, kus mitmeaastane finantsraamistik ei ole Euroopa kaitsealgatuste rahastamiseks piisavalt kaugeleulatuv, kuna COVID-19 kriisi tagajärjel võidakse riikide kaitse-eelarvet märkimisväärselt ja kooskõlastamata kärpida; rõhutab, et liikmesriigid peavad eraldama vajalikud rahalised vahendid riiklikul tasandil, et liit suudaks tegutseda ülemaailmse rahu tagajana; nõustub sellega seoses Euroopa Kontrollikoja hinnanguga, et ELi liikmesriikidel ei ole kaugeltki selliseid sõjalisi võimeid, mida nad vajavad ELi sõjaliste eesmärkide tasemele vastamiseks;

72. tuletab meelde, et kuigi Euroopa ühised kaitseprojektid ja -algatused on kaitsealase teadus- ja arendustegevuse puudujääkide kõrvaldamiseks, ressursside ühendamiseks ja jõupingutuste koordineerimiseks väga olulised, annavad suurema osa ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidel kasutatavatest kaitsevahenditest endiselt liikmesriigid oma riigikaitse-eelarvest;

73. nõuab tungivalt, et liikmesriigid järgiksid oma ametlikku tegevust nõukogu tasandil ja võtaksid vastutuse oma otsuste eest nõukogus lähetada tsiviil- ja sõjalisi missioone, pakkudes liidule vajalikku isikkoosseisu ja võimekust nende eesmärkide saavutamiseks, milles nad on üksmeelselt kokku leppinud, ja seega täitma oma pühendumust turvalisema Euroopa Liidu saavutamiseks;

74. rõhutab, et rahvusvaheline osalemine ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidel ja operatsioonidel on väärtuslik ja et sellega tugevdatakse Euroopa võimekust, ning nõuab, et tugevamalt järgitaks olemasolevaid osalemise raamlepinguid, millega soodustatakse rahu- ja julgeolekumeetmete kollektiivset laadi;

75. märgib Euroopa Liidu Satelliidikeskuse tehtud olulist tööd ja rõhutab, et liidul peavad kosmosepiltide ja luureandmete kogumise valdkonnas olema piisavad vahendid; rõhutab, et Euroopa Liidu Satelliidikeskus peaks saama osa liidu struktuurifondidest, et säilitada oma panus liidu tegevusse, eelkõige selleks, et pakkuda ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide jaoks kõrge resolutsiooniga satelliitfotosid;

ELi kaugeleulatuva ülemaailmse relvastuskontrolli, massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise kava koostamine

76. on mures praeguste rahvusvahelisi väärtusi ja õigusriiki ähvardavate ohtude ning massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise ülemaailmsete süsteemide võimaliku tulevase nõrgenemise pärast; kardab, et peamiste relvastuskontrollilepingute eiramine, neist taganemine või nende pikendamata jätmine kahjustaks tõsiselt aastakümneid stabiilsust taganud rahvusvahelisi relvastuskontrollirežiime, õõnestaks tuumariikide omavahelisi suhteid ja ohustaks otseselt Euroopa julgeolekut, eriti kuna puuduvad normid taktikaliste ning lühi- ja keskmaa tuumarelvade reguleerimiseks ja vähendamiseks, ning võiks viia uue tuumavõidurelvastumiseni; rõhutab tungivat vajadust taastada piiriülene usaldus;

77. märgib murega, et ohtlik retoorika tuumarelvade kasutamise teemal on muutumas tavapäraseks; kinnitab veel kord, et tuumarelvadest ja nende levikust vabas maailmas tugevneb rahvusvaheline rahu ja julgeolek ning et desarmeerimine ei tähenda mitte ainult aktiivsete lõhkepeade arvu vähendamist, vaid ka seda liiki relvadele omistatud sõjalise ja poliitilise rolli vähendamist;

78. kinnitab veel kord, et toetab täielikult ELi ja selle liikmesriikide tuumarelvade leviku tõkestamise lepinguga võetud kohustust, sest see on tuumarelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise korra nurgakivi; kordab oma üleskutset, et EL peab jõudma kindlale ühisele seisukohale enne konverentsi, nõudes, et 10. tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu läbivaatamise konverentsil tuleb vastu võtta konkreetsed ja mõjusad meetmed, mis oleksid peamine element strateegilise stabiilsuse säilitamisel ja uue võidurelvastumise vältimisel;

79. väljendab veel kord sügavat kahetsust USA ja Venemaa Föderatsiooni taganemise üle keskmaa-tuumajõudude piiramise lepingust; märgib Venemaa vastutust lepingu katkemise eest, kuna Venemaa ei ole seda järjekindlalt täitnud; peab kahetsusväärseks asjaolu, et lepingu läbikukkumine võib põhjustada suuremaid pingeid ning tuuma- ja sõjaliste ohtude ja riskide suurenemist, mis ohustab samal ajal relvastuskontrollirežiimide tulevikku; rõhutab, et on kindlalt vastu uuele võidurelvastumisele USA ja Venemaa Föderatsiooni vahel ja selle võimalikele tagajärgedele Euroopas ning taas-militariseerimisele Euroopa pinnal; nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja käivitaksid ELi-poolse algatuse, et nõuda keskmaa-tuumajõudude piiramise lepingu muutmist mitmepoolseks lepinguks;

80. tuletab meelde, et tõhus rahvusvaheline relvakontroll, desarmeerimine ja tuumarelva leviku tõkestamise kord on ülemaailmse ning Euroopa julgeoleku ja stabiilsuse nurgakivi;

81. kutsub USAd ja Venemaa Föderatsiooni üles edendama läbirääkimisi uue strateegilise ründerelvastuse piiramise ja vähendamise (START) lepingu pikendamise üle, kuna selle tähtaeg lõpeb 2021. aasta veebruaris; on veendunud, et lepingu pikendamine annaks mõlemale allakirjutanule lisaaega jätkata läbirääkimisi, et leppida kokku uue relvastuskontrolli vahendi küsimuses; nõuab teiste riikide, eriti Hiina, kohest kaasamist kõikidesse praegustesse lepingutesse (näiteks uus START, keskmaa-tuumajõudude ja avatud taeva lepingud) või tulevastesse läbirääkimistesse tuumarelvastuse kontrolli vahendite üle;

82. taunib avatud taeva lepingust tulenevate kohustuste valikulist täitmist Venemaa poolt; väljendab sügavat kahetsust USA otsuse pärast taganeda avatud taeva lepingust, mille puhul on tegemist olulise relvastuskontrolli vahendiga, mis on aidanud luua usaldust ja andnud väiksematele riikidele väärtusliku võimaluse jälgida ja tõendada oma naabrite sõjalist tegevust; kutsub ülejäänud allakirjutanuid üles jätkama lepingu järgimist ning tagama selle toimimise ja kasulikkuse; kutsub USAd üles tühistama oma otsuse taganeda avatud taeva lepingust;

83. kiidab heaks ELi rahalise osaluse Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni (OPCW) projektides ja tegevuses; väljendab rahulolu selle üle, et nõukogu võttis vastu horisontaalse sanktsioonide korra keemiarelvade suureneva kasutamise ja leviku tõkestamiseks; mõistab hukka keemiarelvade hiljutise kasutamise ja on seisukohal, et vastutuse puudumine selliste juhtumite eest õõnestab keemiarelvade vastast rahvusvahelist normi; nõuab, et EL võtaks initsiatiivi keemiarelvade kasutamise karistamatuse probleemiga tegelemiseks ja kaaluks, kuidas tugevdada Keemiarelvade Keelustamise Organisatsiooni, et tagada kiire ja täpne tuvastamine ja mõjus reageerimismehhanism; nõuab, et EL jätkaks jõupingutusi keemiarelvade leviku ja kasutamise tõkestamiseks, toetaks keemiarelvade väljatöötamise, tootmise, ladustamise ja kasutamise keelustamise ning nende hävitamise konventsioonis (CWC) sätestatud keemiarelvade ülemaailmset keelustamist;

84. väljendab tõsist muret Venemaa opositsiooniliidri Aleksei Navalnõi mõrvakatse pärast keelatud närvimürgi abil, mida konventsiooni kohaselt käsitatakse keemiarelva kasutamisena ja mis on seetõttu tõsine rahvusvaheliste normide rikkumine; nõuab sündmuste sõltumatut rahvusvahelist uurimist; väljendab heameelt nõukogu otsuse üle kehtestada sanktsioonid, et võtta kõik mürgitamisega seotud isikud vastutusele;

85. palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal esitada ettepanek massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvastuskontrolli alaste eriteadmiste suurendamiseks ELis ja tagada, et EL võtaks endale globaalse reeglitepõhise massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvastuskontrolli ning desarmeerimise struktuuri loomisel veenva ja konstruktiivse rolli; väljendab sellega seoses rahulolu uue desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise erisaadiku määramise üle; mõistab, et relvakontrolli valdkonnas on kiiresti vaja sõlmida uusi rahvusvahelisi kokkuleppeid; märgib, et tuumaheidutusega seoses võib ülehelikiirusega rakettide väljatöötamine õõnestada „vastastikuse kindla hävitamise“ põhimõtteid, ning nõuab seetõttu ülemaailmse relvastuskontrollilepingu sõlmimist ülehelikiirusega relvasüsteemide kasutamise, ulatuse, kiiruse, doktriini, tuumalaengu kontrollimise ja rannajoonte lähedale paigutamise kohta;

86. kinnitab veel kord oma täielikku pühendumist mõjusa rahvusvahelise relvastuskontrolli, desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise korra säilitamisele Euroopa ja ülemaailmse julgeoleku nurgakivina; rõhutab, et toetab täielikult ÜRO desarmeerimisküsimuste büroo tööd ja ÜRO desarmeerimiskava; tuletab meelde, et on kohustunud järgima meetmeid, mille eesmärk on liikuda kogu tuumaarsenali vähendamise suunas;

Kolmapäev, 20. jaanuar 2021

87. tunnustab nõukogu järeldusi 8. detsembri 2008. aasta ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP (millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad) läbivaatamise kohta; ([13]) on kindlal seisukohal, et kuna EL püstitab kaitsevaldkonnas üha suuremaid eesmärke on vaja tagada liikmesriikide relvaekspordipoliitika suurem ühtlus, läbipaistvus ja järjepidevus ning tugevdada avalikku järelevalvet; kutsub liikmesriike üles vähendama ühise seisukoha erinevaid tõlgendusi ja järgima täielikult selle kaheksat kriteeriumi ning eelkõige rangelt rakendama piirkondliku stabiilsuse 4. kriteeriumi ja peatama sellise sõjaväelise varustuse ekspordi, mida saaks kasutada teiste liikmesriikide vastu; kiidab heaks pingutused relvaekspordi läbipaistvuse ning riikliku ja parlamentaarse kontrolli suurendamiseks; nõuab ühiseid jõupingutusi riskihindamise, lõppkasutajate kontrolli ja tehingujärgse kontrolli parandamiseks;

88. nõuab tungivalt, et liikmesriigid järgiksid Euroopa Liidu relvaekspordi toimimisjuhendit; kordab, et kõik liikmesriigid peavad rangelt kohaldama õigusnorme, mis on sätestatud nõukogu ühises seisukohas 2008/944/ÜVJP; tuletab meelde, et liikmesriigid on kohustunud võtma relvaekspordi suhtes Türki kindla riikliku seisukoha vastavalt nõukogu ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP sätetele, sealhulgas piirkondlikku stabiilsust käsitleva neljanda kriteeriumi range kohaldamine; kordab oma üleskutset komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale: seni, kuni Türgi jätkab oma praegust ebaseaduslikku ja ühepoolset tegevust Vahemere idaosas, mis on vastuolus kõigi liikmesriikide (eriti Kreeka ja Küprose) suveräänsuse ja rahvusvahelise õigusega, ning ei alusta rahvusvahelisel õigusel põhinevat dialoogi, võtta nõukogus vastu kõigi liikmesriikide jaoks algatus peatada igat liiki sõjavarustuse, sealhulgas relvade, kahesuguse kasutusega relvade ja kaupade ning oskusteabe eksport Türki vastavalt ühisele seisukohale;

89. tunnustab ELi tegevust, mille eesmärk on toetada relvakaubanduslepingu ülemaailmset rakendamist, ja kutsub kõiki suuremaid relvaekspordiga tegelevaid riike lepingule alla kirjutama ja selle ratifitseerima nii kiiresti kui võimalik;

90. märgib, et tehnoloogilise arenguga tehisintellekti valdkonnas kaasnevad uued eetilised probleemid; nõuab, et EL võtaks juhtpositsiooni ülemaailmsetes pingutustes luua kõikehõlmav õigusraamistik, et tagada tegelik inimkontroll sihtmärkide valimise ja ründamise otsustava tähtsusega funktsioonide üle tehisintellektiga varustatud relvade arendamisel ja kasutamisel; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, liikmesriike ja Euroopa Ülemkogu võtma vastu ühise seisukoha autonoomsete relvasüsteemide kohta, millega tagataks tegelik inimkontroll relvasüsteemide otsustava tähtsusega funktsioonide üle; nõuab rahvusvaheliste läbirääkimiste alustamist teatava autonoomiaga relvade kasutamise ühise määratluse ja raamistiku kohta ning nõuab õiguslikult siduva dokumendi vastuvõtmist, millega keelataks surmavad autonoomsed relvad ilma tegeliku inimkontrollita;

91. nõuab, et EL võtaks juhtpositsiooni ülemaailmsetes pingutustes luua kõikehõlmav ja tõhus ülemaailmne relvastuskontrollisüsteem rakettide ja mehitamata lahingusõidukite tehnoloogia levitamise järelevalveks;

Demokraatliku järelevalve, legitiimsuse ja kaasatuse tagamine

92. rõhutab, et parlamendis tuleks järjepidevalt käsitleda kõiki kaitseküsimusi; nõuab julgeoleku ja kaitse allkomisjoni volituste ümberhindamist ja laiendamist seoses suureneva kaitsealgatuste hulgaga ELi tasandil ning Euroopa Komisjoni kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi loomist;

93. peab õigeks korrapärast arvamuste vahetamist komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika küsimustes ja kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles tagama, et parlamendi seisukohti võetakse nõuetekohaselt arvesse; rõhutab, et on vaja tagada regulaarsed infotunnid ELi eriesindajate, erisaadikute ning missioonide ja operatsioonide ülematega; on seisukohal, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide strateegilise planeerimise, nende volituste muutmise ja nende lõpetamiskavade küsimuses tuleks parlamendiga eelnevalt konsulteerida; nõuab ELi lepingu artikli 36 igakülgset rakendamist;

94. rõhutab, et ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika küsimustes on vaja teha üha tihedamat koostööd riikide parlamentidega, et tagada suurem vastutus, läbipaistvus ja kontroll;

95. kordab, et on tähtis täiustada kodanikuühiskonna käsutuses olevaid vahendeid, et tagada kodanikuühiskonna asjakohane ja oluline osalemine kaitsepoliitika kujundamisel ja selle tõhus järelevalve;

([13]) ELT L 335, 13.12.2008, lk 99.

o

o o

96. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ÜRO peasekretärile, NATO peasekretärile, ELi julgeoleku- ja kaitsevaldkonnaga tegelevatele ametitele ning liikmesriikide parlamentidele.